

Správa z vykonanej kontroly

Na základe podnetu, postúpeného Najvyšším kontrolným úradom SR, odborom internej a externej komunikácie, Priemyselná 2, 824 73 Bratislava, v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola v čase od 2.6.2023 do 12.06.2023 vykonaná

Kontrola postupu pri obstaraní zákazky s nízkou hodnotou na obstaranie potravín – pekárskych a cukrárenských výrobkov

Cieľ kontroly: Overiť postup povinnej osoby pri obstarávaní vyššie uvedeného predmetu zákazky a zistiť súlad postupu verejného obstarávania s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní a vnútorného predpisu – smernice o verejnom obstarávaní.

Kontrolované obdobie: marec – máj 2023

Povinná osoba: Mestské centrum sociálnych služieb Malacky

Zástupca povinnej osoby: Mgr. Melánia Galovičová, riaditeľka MsCSS Malacky

Kontrolu vykonala: Ing. Petra Kožuchová

Legislatívny rámec – Právne predpisy:

- Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Použitý podklad – zoznam preverených dokladov:

- Smernica č. 6/2018 o verejnom obstarávaní
- Prieskum trhu – Kritériá a požiadavky pre výber dodávateľa pekárskych a cukrárenských výrobkov z 9.3.2023
- Cenové ponuky 3 uchádzačov zaslané e-mailom
- Zápis z prieskumu trhu z 21.3.2023
- Úradný záznam z 22.3.2023
- Rámcová dohoda na dodávku pekárskych a cukrárenských výrobkov z 3.4.2023
- Výpoveď rámcovej dohody z 27.4.2023
- Smernica č. 1/2023 o verejnom obstarávaní z 28.4.2023
- Zápisnica z vyhodnotenia verejného obstarávania pekárskych a cukrárenských výrobkov z 29.5.2023
- Rámcová dohoda na dodávku pekárskych a cukrárenských výrobkov z 30.5.2023

Kontrola bola vykonaná na základe podnetu postúpeného NKÚ SR. Tento podnet zaslal na NKÚ jeden z oslovených subjektov v rámci prieskumu trhu, ktorého ponuka nebola vybraná. V podnete uvádza, že v uzatvorenej rámcovej dohode, ktorá bola výsledkom predmetného prieskumu trhu, sú ceny vyššie ako bola jeho cenová ponuka a poukazuje aj na nesprávne uvedené IČO dodávateľa v tejto rámcovej dohode.

Zákonné ustanovenia zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní vzťahujúce sa k zákazke s nízkou hodnotou

Podľa ust. § 5 ods. 4 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní civilná zákazka s nízkou hodnotou zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny a ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a zároveň rovnaká alebo vyššia ako 10 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok.

Zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou upravuje § 117 zákona o verejnom obstarávaní:

- (1) Verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou postupuje tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. **Ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov na účel zadania zákazky, vyzve tieto hospodárske subjekty na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy** a je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie. Verejný obstarávateľ je povinný postupovať v súlade s princípom transparentnosti a zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania tak, aby jeho úkony boli preskúmateľné bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie; ak na zadanie zákazky využije elektronickú platformu, môže priebeh verejného obstarávania zdokumentovať prostredníctvom elektronickej platformy.
- (5) Ak nejde o postup podľa odseku 4, verejný obstarávateľ nesmie uzavrieť zmluvu s uchádzačom, ktorý nespĺňa podmienky účasti podľa § 32 ods. 1 písm. e) a f) alebo ak u neho existuje dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. f). Verejný obstarávateľ môže odmietnuť uzavrieť zmluvu s uchádzačom, u ktorého existuje dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. d). Ustanovenie § 11 tým nie je dotknuté.
- (6) Verejný obstarávateľ je povinný odoslať na uverejnenie prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy výzvu na predkladanie ponúk a uskutočňovať komunikáciu v rámci zadávania zákazky s nízkou hodnotou vrátane predkladania ponúk prostredníctvom elektronickej platformy, ak
 - a) predpokladaná hodnota zákazky na uskutočnenie stavebných prác je rovnaká alebo vyššia ako 180 000 eur,
 - b) predpokladaná hodnota zákazky na dodanie tovaru okrem potravín alebo zákazky na poskytnutie služby okrem služby uvedenej v *prílohe č. 1* je rovnaká alebo vyššia ako 70 000 eur,
 - c) predpokladaná hodnota zákazky na poskytnutie služby uvedenej v *prílohe č. 1* je rovnaká alebo vyššia ako 260 000 eur.
- (11) Pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou sa nevyžaduje písomná forma zmluvy okrem prípadov, v ktorých to vyžadujú osobitné predpisy.
- (12) Verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty a uchováva ich počas desiatich rokov od uzavretia zmluvy, ak osobitný predpis^{46a}) neustanovuje inak.

V zmysle ust. § 1871 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní: „Verejný obstarávateľ nie je povinný používať elektronicкую platformu vo verejnom obstarávaní, ktoré bolo vyhlásené

alebo preukázateľne začaté do 31. januára 2023, ak na úkony, ktoré majú byť vykonané prostredníctvom elektronickej platformy, použije elektronický prostriedok podľa § 20.“

Finančné limity pre zákazku s nízkou hodnotou na dodanie potravín

V zmysle ust. § 5 ods. 4 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní: Civilná zákazka s nízkou hodnotou zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny a ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 (v zmysle Vyhlášky Úradu pre verejné obstarávanie č. 493/2021 Z.z. je tento finančný limit 215 000 eur) a zároveň rovnaká alebo vyššia ako 10 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok.

Finančné limity pre zákazku s nízkou hodnotou na obstaranie potravín sú pre verejného obstarávateľa, ktorým je príspevková organizácia zriadená obcou v hodnote od 10 000 eur do 214 999,99 eur.

Postup pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou v zmysle vnútorného predpisu

V zmysle Smernice č. 6/2018 o verejnom obstarávaní platnej v čase vykonaného prieskumu trhu na dodávku pekárenských a cukrárenských výrobkov bol proces obstarania zákazky s nízkou hodnotou stanovený nasledovne:

- stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky
- nestrannosť a vylúčenie konfliktu záujmov pri procese verejného obstarávania
- v rámci prieskumu trhu sa zohľadnia náklady na vykonanie prieskumu trhu, cenu obstarávaného tovaru, služby alebo prác, náklady na dopravu pri dodávke, zľavu z ceny, kvalitu, referencie o dodávateľovi a iné skutočnosti v závislosti od charakteru predmetu obstarávania
- v rámci prieskumu trhu osloví hospodár minimálne troch dodávateľov – telefonicky, faxom, mailom, osobným prieskumom, prieskumom na základe cenníkov, katalógov a pod.
- pri zadávaní podkladov na vypracovanie cenovej ponuky hospodár podrobne zdefiniuje predmet zákazky a uvedie všetky okolnosti, ktoré sú dôležité na plnenie zmluvy a na vypracovanie ponuky
- z uskutočneného a vyhodnoteného prieskumu trhu vykoná hospodár záznam s identifikáciou uchádzača, ktorý predložil najvýhodnejšiu ponuku
- vybraného uchádzača hospodár preverí z hľadiska oprávnenia podnikateľ v danej oblasti prostredníctvom Obchodného registra, resp. Živnostenského registra a tiež overí, či nemá uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní v Registri osôb so zákazom na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie
- neúspešným uchádzačom hospodár oznámi negatívne stanovisko a s úspešným uchádzačom MsCSS uzatvorí zmluvu, rámcovú dohodu, resp. predmet zákazky obstará, resp. opakovane obstaráva formou objednávky.

Overenie postupu verejného obstarávateľa pri zadávaní overovanej zákazky

Predpokladaná hodnota nákupu potravín v MsCSS bez DPH na rok 2023 bola v sume 160 000 €, z toho:

- pekárenské a cukrárenské výrobky 10 000 €
- mäso a mäsové výrobky 70 000 €
- potraviny (suchý tovar) 80 000 €

V období od 9.3.2023 do 20.3.2023 vykonal kontrolovaný subjekt prieskum trhu na obstaranie pekárenských a cukrárenských výrobkov, ktorých predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená na 10 000 € bez DPH. E-mailom boli oslovení traja dodávatelia na predloženie cenových ponúk podľa predloženého zoznamu výrobkov. Lehota na predloženie cenových ponúk bola do 20.3.2023, v tejto lehote boli predložené 3 cenové ponuky, pričom v jednom prípade nebol zaslaný ocenený zoznam výrobkov požadovaný MsCSS, ale cenník výrobkov tohto uchádzača. 21.3.2023 bolo stravovacou komisiou v 5člennom zložení uskutočnené hodnotenie kvality výrobkov – ochutnávka. Na základe tohto hodnotenia bol jednoznačne vybraný Gamapek SK s.r.o., s ktorým bola dňa 3.4.2023 uzatvorená rámcová dohoda. Na tejto dohode bolo uvedené nesprávne IČO dodávateľa.

Ostatným uchádzačom nebolo oznámené negatívne stanovisko písomne, v úradnom zázname zo dňa 23.3.2023 je uvedené, že na základe telefonického kontaktu jedného z nich, mu bola táto skutočnosť oznámená.

Postup verejného obstarávateľa pri zákazke s nízkou hodnotou na obstaranie pekárenských a cukrárenských výrobkov bol v rozpore s ust. § 117 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní: *„Verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou postupuje tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. Ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov na účel zadania zákazky, vyzve tieto hospodárske subjekty na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy a je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.“*

V zmysle vyššie citovaného ust. §1871 ods. 3 nebol verejný obstarávateľ povinný používať elektronickej platformu do 31. januára 2023. **Od 1. februára 2023 je používanie elektronickej platformy pri zákazkách s nízkou hodnotu pri oslovení viacerých hospodárskych subjektov povinné.**

Ďalší postup verejného obstarávateľa

Verejný obstarávateľ zistil svoj nesprávny postup pri uvedenom prieskume trhu a na základe toho:

- 27.4.2023 vypovedal rámcovú dohodu uzatvorenú 3.4.2023 s mesačnou výpovednou lehotou, ktorá začala plynúť 28.4.2023
- vypracoval novú smernicu o verejnom obstarávaní účinnú od 1.5.2023
- vykonal nové obstaranie pekárenských a cukrárenských výrobkov vnútorným prieskumom trhu.

Pri novom verejnom obstarávaní boli pekárenské a cukrárenské výrobky obstarávané na obdobie od 1.6.2023 do 31.12.2023 s predpokladanom hodnotou zákazky 8 000 € bez DPH. Bol vykonaný vlastný prieskum - návšteva troch kamenných predajní, výber najčastejšie odoberaného pečiva, vyhodnotenie podľa ceny, vyhodnotenie podľa kvality – ochutnávku výrobkov. Na základe tohto prieskumu a jeho vyhodnotenia bol vybraný dodávateľ Gamapek SK s.r.o., s ktorým bola dňa 30.5.2023 uzatvorená rámcová dohoda na obdobie do 31.12.2023.

Tento postup bol v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, pretože ak predpokladaná hodnota zákazky nepresahuje zákonom stanovenú hranicu pre povinné zadávanie zákazky s nízkou hodnotou prostredníctvom elektronickej platformy, verejný obstarávateľ môže zadať zákazku priamo uchádzačovi vybranému na základe vlastného prieskumu trhu (môže využiť informácie zverejnené na webe, v katalógoch, súhrnných správach a pod.), resp. vyzvať na predloženie ponuky len jeden hospodársky subjekt za dodržania zásady, že vynaložené náklady na predmet zákazky sú hospodárne. V takomto prípade nie je povinný použiť elektronickej platformu.

ZÁVER

Postup verejného obstarávateľa pri prieskume trhu na obstaranie pekárenských a cukrárenských výrobkov bol v rozpore s ust. §117 ods. 1 a ust. § 187l ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, pretože sa uskutočnil v mesiaci marec 2023 a boli oslovení viacerí dodávatelia výrobkov. V tomto prípade bol verejný obstarávateľ povinný použiť elektronickú platformu, povinnosť jej použitia v prípade oslovenia viacerých hospodárskych subjektov je od 1.2.2023.

Verejný obstarávateľ v mesiaci apríl vypovedal rámcovú dohodu, ktorá vzišla z nesprávne uskutočneného verejného obstarávania. Zrealizoval nové verejné obstarávanie vnútorným prieskumom trhu bez oslovenia hospodárskych subjektov a na základe jeho výsledkov uzatvoril rámcovú dohodu s pôvodným dodávateľom pekárenských a cukrárenských výrobkov.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení:

17.7.2023

Lehota na splnenie prijatých opatrení:

21.08.2023

Správa bola dňa 19.6.2023 odovzdaná zástupkyni povinnej osoby Mgr. Melánii Galovičovej, riaditeľke MsCSS Malacky. V zmysle ust. § 22 ods. 6 zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola kontrola týmto dňom ukončená.

Dátum vypracovania správy: 19.06.2023

Správu vypracovala:

Ing. Petra Kožuchová – hlavná kontrolórka mesta